

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja
Kraków
ul. Dunańskiego 5
Telefon Redakcji 396
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 4.50

Tygodniowo w Krakowie 1 złoty

Zagranicą miesięcznie 8 złotych

Wychodzi oddzielnie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

Potanie z zbożem u nas

Wiadomości o najbliższych zbiorach pszenicy w Argentynie, Stanach Zjednoczonych i Kanadzie brzmią bardzo pomyślnie. Wedle informacji międzynarodowego instytutu rolniczego w Rzymie zbiory te dadzą o okrągło dziesięć milionów cetnarów więcej niż w roku ubiegłym. Nic dziwnego, że te wiadomości podziały w sensie niżkowym na giełdy zbożowe w Europie. Najprędzej zareagowała giełda berlińska, miarodajna dla cen zboża w Europie środkowej. Tam cena pszenicy w grudniu ciągle spadała tak, że około świąt doszła do 48.70 zł. za 100 kg.

U nas o niżce dotychczas nie słychać. W tym samym czasie, kiedy w Berlinie ceny spadały, u nas stały na jednym poziomie wynoszącym 51 zł. za 100 kg. Wyprzedzamy więc daleko ceny światowe, a to wyłącznie z powodu „wstrzemięźliwości” rolników, którzy celowo skąpo obsyłają targ. A robią to z bardzo prostej przyczyny: nie potrzebują sprzedawać, gdyż otrzymują gotówkę w formie krótkoterminowych pożyczek od banków państwowych. Mając pieniądze mogą pozwolić sobie na przetrzymanie zboża choćby do przedwku, kiedy spodziewają się uzyskać wyższe ceny niezależnie od koniunktury światowej, ileż my w Polsce stosujemy się do tej koniunktury wtedy, gdy można nasze ceny do jej wysokości wyśrubować.

Jest rzeczą pewną, że w kraju są znaczne zapasy zboża czekające na „lepsze czasy”. A oczekiwanie to zostało rolnikom ułatwione przez zakaz przywozu pszenicy i mąki pszennej, co uwalnia ich od konkurencji i pozwala nie oglądać się na to, co się dzieje zagranicą. W ten sposób Polska została wydana na łup swoich producentów rolniczych, co stało się rzekomo w interesie bilansu handlowego, a koszta płacą konsumenci w postaci zbyt wysokich cen za pieczywo i mąkę. Widocznie tak powinno być w czasie drożyzny, bezrobocia i niskich płac robotniczych i urzędniczych.

Jeżeli dziś rolnicy garną się do wyborów pod hasłem popierania rządu, nie należy się im dziwić. Nigdy jeszcze nie byli tak głaskani pod włos jak obecnie; nigdy jeszcze nie mieli w rządzie takiego orędownika swych interesów, jakim jest p. minister Niezabytowski. Polityka wysokich cen, polityka zakazów przywozu i — w swoim czasie — nieograniczonego wywozu, polityka kredytowa z przywilejami dla rolników — wszystko to składa się na taki stan, że u nas, w kraju rolniczym, zboże jest droższe niż w Niemczech, które co do wyżywienia są notorycznie krajem biernym, skazanym na sprowadzanie zboża z zagranicy, także od nas drogami dozwolonymi i niedozwolonymi: przez „zieloną granicę” i przez dziurę śląską.

Jak wspomnieliśmy, ułatwienia kredytowe dla rolników uwalniają ich od przymusu sprzedaży zboża dla otrzymania gotówki. Wprowadzenie z funduszu 135 milionowego z pożyczki

Kalendarz wyborczy Termin reklamacyjny

Od dnia 2 stycznia do 15 stycznia 1928 spisy wyborców będą wyłożone do publicznego przeglądu w lokalach obwodowych komisji wyborczych.

W tym czasie każdy obywatel ma prawo przeglądać spisy wyborców celem przekonania się, czy on sam lub inny wyborca jest w spisie zamieszczony. Kto stwierdzi, że jego lub członka jego rodziny lub też kogoś znajomego opuszczono w spisie wyborców, albo nazwisko przekreślono, ten może najdalej do 16 stycznia wnieść do obwodowej komisji wyborczej reklamację (popartą dowodami) z żądaniem wpisania opuszczonego nazwiska, względnie sprostowania nazwiska błędnie wpisanego. Kto spostrzeże w spisie nazwisko osoby nie mającej prawa wyborczego, lub zmarłej, albo już nie mieszkającej w danym domu, albo zgola nieistniejącej, ten może w tym samym terminie, tj. do 16 stycznia wnieść do obwodowej komisji wyborczej reklamację z żądaniem wykreślenia odnośnego nazwiska ze spisu wyborców.

Wszelkie reklamacje można wносить pisemnie albo ustnie do protokołu.

Towarzysze! Nie zapomnijcie w czasie między 2 a 15 stycznia zbadać, czy Wy (i Wasi członkowie rodzin oraz Wasi domownicy) jesteście zamieszczeni w spisie wyborców, a jeżeli Was opuszczono, wnieście reklamacje. Nie zaniedbajcie tego, bo to rzecz najważniejsza, od której zależy, czy utracicie prawo głosowania, czy nie. Gdyby naszym przeciwnikom udało się do spisu wyborców przemycić nazwiska osób nieuprawnionych lub nieboszczyków, wyreklamujcie je! Od skrupulatnych reklamacji może zależeć wynik wybo-

rów.

Dla orientacji wyborców krakowskich zwracamy uwagę, że w mieście rozlepione są duże afisze, zawierające obwieszczenie urzędowe, które ulice do którego obwodu wyborczego należą. Na tych afiszach adres obwodowej komisji wyborczej wydrukowany jest bokiem (pionowo) w czwartej rubryce, nie zaś w trzeciej rubryce (drukowanej poziomo), w której podany jest lokal głosowania. Skrót w rubryce czwartej: j. o. znaczy: jak obok; a więc tam, gdzie znajdziecie litery j. o., trzeba wypisać sobie adres z rubryki trzeciej, bo w tych obwodach lokal komisji i lokal głosowania jest jeden i ten sam.

Towarzysze! Uważnie wyszukajcie sobie na afiszu urzędowym, gdzie urzęduje komisja Waszego obwodu, — i zanotujcie sobie jej adres dokładnie, aby uniknąć nieporozumień i niepotrzebnego chodzenia. Uczynicie to zawnazas, póki afisze są jeszcze nieobdarte i niezalepione innymi! Z zanotowanym adresem swojej komisji idźcie do niej zaraz po Nowym Roku i przejrzyjcie tam spis wyborców.

Dla wygody towarzyszy podamy na stronie 7 jutrzejszego numeru „Naprzodu” rozkład obwodów wyborczych w Krakowie i adresy komisji obwodowych. Kto sobie tę kartkę „Naprzodu” zachowa, zaoszczędzi sobie studjowania z afisza na ulicy. W tym numerze „Naprzodu” nie podajemy adresów lokalów głosowania, bo na to jest jeszcze dużo czasu; zwracamy na to uwagę, że podane jutro w „Naprzodzie” adresy odnoszą się tylko do biur komisji obwodowych, a do reklamacji jedynie te adresy będą potrzebne.

Kość oł a Cerkiew wobec państwa polskiego

Za czasów, gdy największy odłam ziem polskich znajdował się pod władzą carów — cerkiew prawosławna odgrywała na gruncie polskim ohydny rolę narzędzia rusyfikacji i była nieledwie dalszym ciągiem carskiej ochrany... Dzisiaj w wolnej Rzeczypospolitej zmieniły się stosunki, milknie to odium, które na nią spadało, gdy była ona pomocniczą carskiego ucisku. Dzisiaj, mimo że w skład jej wyznawców wchodzi Ukraińcy, Białorusini, Rosjanie — cerkiew ta tytułuje się polską, albowiem jest „autokefaliczną” — to znaczy, posiada własną naczelną swoją władzę w Polsce — jest niezależną od wszelkich czynników zagranicznych. Polskości w tym sensie — państwowym — nie posiada, np. katolicyzm, na czele którego stoi papież, którego najwyższy szczebel hierarchiczny znajduje się w Rzymie.

A z tej sytuacji — z „autokefalii” prawosławia u nas wypływa, że cerkiew prawosławna broni swoich tytułów polskich — przed uroszczeniami cerkwi rosyjskiej, która chce nad nią przewodzić. Świeżo właśnie podawano w prasie warszawskiej odprawę metropolity Dionizego, udzieloną arcybiskupowi z Niżnego Nowogrodu — Sergiuszowi, piastunowi tymczasowego zwierzchnictwa cerkwi „patriarszej” w Rosji (po uwięzieniu przez rząd

rosyjski metropolity Piotra Krutickiego, który był „miestoblusticielem”, czyli strzegącym tronu patriarszego po śmierci patriarchy Tichona).

Otóż ten zastępca zastępcy patriarchy kwestjonował legalność obecnego ustroju cerkwi w Polsce.

Odpierając jego uroszczenia, metropolita warszawski Dionizy powołał się nie tylko na uznanie autokefalii cerkwi polskiej przez niezależne cerkwie innych państw, ale i na konstytucję państwa polskiego, która zapewnia cerkwi należyty niezależność wewnętrzną. Oczywiście, że uwolnieniu się prawosławia w Polsce z pod zależności od cerkwi rosyjskiej, z którą przedtem było hierarchicznie związane, sprzyjał stan rozstroju i upadku, w którym znalazła się cerkiew w Rosji skutkiem wrogich porachunków z nią bolszewików.

Obecnie znajduje się w Rosji nawet kilka zwalczających się cerkwi prawosławnych. Prócz wymienionej cerkwi patriarszej, zwanej również „tichonowską” istnieje „Żywa cerkiew”, cerkiew odnowy (obnowienia) i t. d.

I znów oryginalny zbieg wydarzeń; w tym samym czasie, kiedy notowano odpowiedź metropolity Dionizego, podkreślającego fakt, że cerkiew w Polsce obsta przy swojej niezależności i broni swoich ram państwowo-polskich, ze strony kościoła katolickiego w Polsce wysunięto, korzystając z momentu, że wszystkie partie burżuazyjne licują się wzajem na punkcie klerykalizmu, jakieś wygórowane pretensje do skarbu polskiego, powołując się przytem na Rzym — na konkordat, zawarty z Rzymem, przez endeka prof. Stanisława Grabskiego. To poruszanie tych pretensji pieńszych (na których uregulowanie nawet ów konkordat żadnego nie stawia terminu) w momencie przedwyborczym sprawia wrażenie przykre, jako przypomnienie, że stronnictwa burżuazyjne, poszukujące pomocy kleru, mają się mu odwzajemnić — niestety kosztem państwa.

amerykańskiej nie zrobiono dotąd szerszego użytku w myśl ustawowej zapowiedzi, natomiast banki państwowe mobilizują gotówkę i — jak ostatnio donoszą — przeobrażają swą politykę kredytową w tym duchu, aby obok swej działalności ułatwić także bankom prywatnym udzielanie kredytów. O podobnej akcji dla przemysłu, specjalnie akcji przygotowawczej ruchu budowlanego na wiosnę nic nie słychać, bo to są przecież miasta, to są robotnicy przemysłowi, a to co innego niż rolnicy.

Przygotowania wyborcze socjalistów we Francji

Od 26 do 29 bm. obraduje w Paryżu kongres socjalistów francuskich, który ma ustalić program taktyczny na zbliżające się wybory do parlamentu. Przed reklam wybrano komitet programowy dla ułożenia programu na wzór istniejącego w Niemczech, ale z różnych powodów komisja pracy tej nie wykonała tak, że zarząd partji zwrócił się do członków tej komisji aby podali swe wnioski, które oddano tow. Leonowi Blumowi do opracowania i ogłoszenia w dzienniku paryżym „Populaire”. Blum wywiał się z tego zadania przyczyn wyrażnie podkreślił. Ist w pracy jego nie chodzi o konkretny projekt programu, tylko o materiał do dyskusji wewnątrz partji.

Przezbieg zgromadzeń partyjnych w okręgach wykazał, że członkowie partji nie byli przyciężeni do gruntownego zajęcia się przedłożonym im materiałem. Przeważnie też ograniczono się do zajęcia się kwestją, dotyczącą bezpośrednio wyborów: kwestją podatku majątkowego, który od 1924 stanowi jedno z naczelnych zadań partji. Wybitni członkowie partji są jednak zdania, że stosunki obecnie się zmieniły tak, że bezwzględnie obstawanie przy podatku majątkowym dziś może chybić celu i obciążać partię zadaniem szkoleniowym od względem politycznym.

Też na kongresie najwęższe miejsce w dyskusjach zajął sprawa finansowa, między innem sprawa stabilizacji franka. Już teraz przewidują że przyjdzie do kompromisu.

Zasadniczą jednak sprawą kongresu będzie taktyka partji i to odnośnie do stosunku do partji radykalnej i do komunistów. Dyskusja nad tym tematem wróci do uchwały kongresu w Marsylii w r. 1924, która ustaliła wspólną linię wyborczą między partjami socjalistycznymi, radykalnymi i pod wodzą Herriota. Wówczas ordynacja wyborcza przewidywała tylko jedno głosowanie, podczas gdy obecnie obowiązują wybory w okręgach z kilkusetowym głosowaniem. Też nikt w partji nie żąda obecnie trzymania się uchwały z 1924 r. przeliczenie — wszystkie kierunki w partji odswiadczyły się za samodzielniem postępowaniem przy pierwszym głosowaniu, zaś co do drugiego głosowania można się przyzwolili, że kongres znając, że głosy odswiadczyły się za takim postępowaniem, które jako główne zadanie partji postawili: przyciężenie do lewoski kadencji reakcyjnych z uwzględnieniem kwestii lokalnych. Mała tylko grupa z Maurinem na czele odswiadza się za tem, aby w drugim głosowaniu porozumieć się wyłącznie z komunistami, ale wolesek ten nie ma żadnych widoków. I tamtejszej że Maurin still pod zarztem brania pieniędzy od Moskwy. Znamienne jest że wytyścowane do Zera-dy partji socjalistycznej przez komunistów zadanie utworzenia „wspólnego frontu” zostało rzucone do kosza i na kongresie wogóle nie przyjdzie pod dyskusję.

Obrady kongresu zostały otwarte 26 bm. Zu sprawozdania sekretarza generalnego, wynika, że partja od kongresu w Tours znaczenie wzrosła. W grudniu 1926 liczyła partja 179 tysięcy członków,

w 1921 liczyła ta spadała na 50 tysięcy — był to skutek rozłamów, wywołanych przez komunistów. Wybory w 1924 przyniosły partji wielki sukces: liczebność członków wzrosła na 72 tysiące, a oddał partja rośnie z roku na rok tak, że obecnie doszła do stu tysięcy członków. Budżet partji na r. 1928 wynosi 870 tysięcy franków, a na koniec wyborów przeznaczono 250 tysięcy franków.

Pierwszą obłszerszą dyskusją rozwinęła się nad powiększeniem organu partyjnego „Populaire”, który od 1 stycznia 1928 ma wychodzić w nowym, znacznie zwiększonym formacie.

Przy 28 grudnia (PAT) N wczorajszym posiedzeniu kongresu uchwalony został tekst programu finansowego. Deputowany Auril krytykował gwałtownie politykę finansową pierwszego parlamentu powojennego i podkreślił, że niepowodzenie rządów kartellu finanse spowodowane zostało przez szluzową politykę wywołaną przez czynniki

Traktat wieznej przyjaźni

Przed kilku dniami doniosły telegramy, że ambasador francuski w Waszyngtonie Cloude powiadomił tamtejszemu uniwersytetowi spraw zagranicznych propozycję zawarcia traktatu wieznej przyjaźni między Francją a Ameryką. Zanim jeszcze amerykański sekretarz stanu zdolał dać odpowiedź na tę propozycję, wystąpił przeciw niej bardzo wpływowy senator Borah, przewodniczący senackiej komisji spraw zagranicznych.

Borah rozumie tak: Francja chce zawrzeć traktat wieznej przyjaźni z Ameryką, z którą wojna jest zwyciężona przez Amerykę. Właśnie Francja nie zawiera takich traktatów narządze ze swymi sąsiadami: Niemcami, Włochami, Anglią a następnie z Japonią, z którą ma sprzeczne interesy?

Z odpowiedzi tej, która mogła uważać za wyraz zaprzatnywań narodu amerykańskiego, wynikać dwie rzeczy: 1) że Ameryka nie wierzy w Lorraino, który zawarł tylko na 25 lat nie uchodzi w jej powojnie za zabezpieczenie pokoju 2) że Ameryka nie chce przestanie być odniesiona zawracając całą swą uwagę na jeden cel: na powiększanie całego dobrobytu Ameryki, która na wojnie światowej odwróciła się od Europy w tym smierci, że nawet nie wstąpiła do Ligi narodów, dzieła swego prezydenta Wilsona, obstaruje konkwentnie przy tej polityce, nieawizacja s. c. Niemc. Europa radzi sobie sama, jak potrafi. Iste zapla-cila stare długi i procenty od nowych — oto hasło, jakiem Ameryka odnosi się do Europy. Nie chce mieć udziału ani w jej wielkich ani w małych sprawach, tylko jak amercy stanowią o sobie — Ameryka obecna przesłania już polityczną koncentrację całą swą uwagę na utrzymaniu i powiększeniu swego dobrobytu.

To nastawienie umyslowe Amerykańskiej uświadcznia się najlepiej w związku z przygotowywaniem się akcją wyborczą prezydenta. Wprawdzie

reakcyjne przy poparcu banków. Poza tem mówca starał się wykazać, iż w działalności swej partja socjalistyczna kierowała się wyłącznie troską o dobro powszechnie. Następnie zabrał głos Paul Boucour, który mówiąc o ewakuacji Nadrenji, wspominał o konwencji uzalczającej ewakuację tego terytorium od zapowiadania warunków bezpodstawa przed powrotem kontroli w strefie zdemilitaryzowanej komitetowi międzynarodowemu. Mówca wzywał dożądania do rewizji traktatów, mogące zdaniem jego zniszczyć daleko zdobyte kosztem morza przelanej krwi. Paul Boucour wuj już ab L ga narodów zajęła się ta sprawą. Mówca wyraził dalej opinie, że kryzys Ligi narodów powstał nie w łonie samej Ligi, lecz spowodowany został kryzysem w łonie poszczególnych rządów reprezentowanych w Lidze narodów oraz różnorodnem charakterem tych rządów. Demokratyzacja Ligi narodów zależna jest od demokratyzacji rządów. Skoro władza dostanie się do rąk demokratów lub proletariatu, sprawa stanie się o wiele łatwiejsza do rozwiązania. Los Ligi narodów — zakończył mówca — zależy poniekąd od wyników wyborów w trzech wielkich państwach Europy, tj. Anglii, Francji i Niemiec.

wybrani ten ma się odbyć dopiero w październiku 1928, ale znane oddzielenie Coolidge'a, że nie będzie kandydował już teraz poruszono wmyśli i wywołało pierwsze fale wielkiego ruchu wyborczego. Coolidge uzasadnia swą odmowę tradycją danującą się od pierwszego prezydenta Washingtona, który powiedział, że nikt nie powinien porażać przez wybór prezydentem, ponieważ to sprzeciwiałoby się prawdziwej demokracji. Coolidge uchodzi za typ niepopolnego prezydenta w ogóle ze czwórną prezydentem, który nie interesuje się „wielką” polityką zadowalając się „młotem” praca dla dobrobytu swego kraju.

Istotnie kampania wyborcza zapowiada się pod kątem widzenia wyeliminowania polityki. Obecne historyczne partje: republikańskie i demokraci będą walczyły o ludzi, o utrzymanie czy zniesienie polityki moze o kwestje wdrożenia handlu, ale polityka w tej walce będzie odrywaną najmniejszą rolę. Z tego wychodzą założenia, można zrozumieć dlaczego Borah nie akceptuje propozycji francuskiej. Poco ma się Ameryka zająć polityką europejską, ja która, jak twierdzi — ponosiła tylko straty? Wielki Europejski porządek w świecie w domu a wtedy będzie można na mówić w interesach, o polityczkach, ale o jej sprawach politycznych nie chce słyszeć Ameryka woli swe pieniądze obrócić na budowanie mostów.

NA RECYTY I BAŁE

nadeszły z rewii paryskich damskie i nieskie kostiumy, narzuty, domina, szale. Wielki wybór oryginalnych rzeczy wykonanych masek. — Wypoczyńca „PARYŻANKA”, KRAKÓW, PEDZICHÓW 22, II piętrowo. — Uwaga: Na prowincje wyjechać na żądanie Komitetu z kostiumami lub takowe na zamówienia wysyła. 1908

PRZEGLĄD LITERACKI

WSPOMNIENIA CZASÓW BOHATERSKICH

Jan Kwapiński: Organizacja bojowa — Katorga — Rewolucja rosyjska. Z moich wspomnień 1905—1912. Przedmowa Ignacego Daszyńskiego. Warszawa 19. 8. Księgarnia Robotnicza. Warcęka 9. (Str. 93).

Tow. Jan Kwapiński wydał książkę niezmiernie ciekawą, bo zawierającą jego wspomnienia przeszłości, ale różnie od teryzniejszego. Dziś jest to delatca życia zawodowego i parlamentarzysty rozpoczął przed dwudziestopięcioletni laty swa „karjerę” socjalistą jako holowiec PPS. Jakże to niepodobne do dzisiejszego życia, jak już ów dzielnik dziesiętymu młodemu pokoleniu, dla którego tradycja czasów konspiracji rewolucyjnej nie jest zwykłym wspomnieniem, lecz zaszklona legenda. Ci, którzy ów legendę osobiste przeżywali, niechaj spisują pamiętniki, niechaj pozostawiają następnym pokoleniom obraz dziejów bohaterstwa i męczeństwa, niech się podniósł dowodzi, ile poświęcenia, krwi i trudu kosztowało wyrezywanie tego szerokiego goficia, po którym oni teraz bezczepnie posuwają się ku zwycięstwu! Dobrze czynił tedy tow. Kwapiński, że wydał swoje wspomnienia.

Niepodobna bez głębokiego wzruszenia czytać jego książki. Przed oczyma czytelnika przesuwa się szereg postaci, które my starsi znaliśmy tak dobrze. Jedni z tych bohaterów już nie żyją, nie utrzymują już tych drogiń twarzy, jak Mircejkow, który zginął na carskiej szubienicy, jak Mieczysław Mańkowski, Marja Paszkowska i tulu innych. Drugi zaś żyją i zajmują dziś większe stanowiska w armii polskiej, jak marszałek Piłsudski, generałowie Sosnkowski, Dąbrowski, Rozdziałowski, ppłk Siawek, ppłk Boerner itd. Opowiada tedy tow. Kwapiński, jak w 1905 rozpoczął jako młody chłopak w Ostrowie zawód żołnierza rewolucji, jak brał udział w całym szeregu akcji bojowych, jak następnie został aresztowany. Przesuwa się przed naszymi oczyma wizerunek i proces tow. Kwapińskiego, dalej zesłanie go na katorgę, lala katorgi, z której wreszcie uwolnił go rewolucja rosyjska, udział w niej tow. Kwapińskiego i nareszcie powrót do kraju już niepodległego, gdzie przysłał go w Belwedercie ówczesny naczelnik państwa Piłsudski.

Czytając, towarzystwo, te książki! Jest ona dokumentem historycznym, a zaimie was tem, że jest pisana żywo, barwnie i prostro. Poproził ją przedmowa tow. Ignacy Daszyński. Daje, który wiecie z tych wspomnień, ów przenikalny od serc i umysłów jakżeż wspaniały i pełnobotnik polski.

Emil Haecner.

„Szuka i Praca”

Tak nazywa się nowe czasopismo, dwutygodniowe, którego pierwszy numer ukazał się w tych dniach. Jest to organ poświęcony sprawom sztuki i kultury, a wydawany przez komisję kulturalno-artystyczną przy radzie związków zawodowych w Warszawie.

Numer przedstawia się nadzwyczaj ciekawo pod względem treści, a wyjątkowo pięknie jeśli chodzi o sztukę zewnętrzna. We wstępie od redakcji wyraża się znaczenie sztuki dla ludzi pracy i zadania, jakie stawia sobie nowe pismo. Dalej następuje artykuły: Artura Górskiego: O wielkich przewodnikach narodu; Zygmunta Witkowskiego: Historia cywilizacji; Franciszka Siedleckiego: O szlachkach zakupionych przez związki robotnicze; Zdzisława Borowicza: Działalność komisji kulturalno-artystycznej; Głosy kierowników teatrów i wybitnych artystów o widowiskach robotniczych. Dalej idzie kronika o robotniczych placówkach artystycznych. Numer zdobią liczne ilustracje i fotografie.

Numer kosztuje tylko 50 gr. Adres redakcji i administracji: Warszawa, ul. Czerwonogó Krzyża Nr. 20, pociąg 62, tel. 274-53.

Nowemu pismu życzymy pomyślnego rozwoju, a przedewszystkiem wytrwania na trudnej, a tak widocznej, placówce.

Wobec wyborów

Bezrolni i matoralni chłop! razem z robotnikami o dzieła!

Skończył się wreszcie pięcioletni okres kadencji sejmowej. Umarł stary Sejm, w którym w większości tej wodzila elity z witosowcami z „Piastów”. Wyborcy zostali poproszeni o klamania. „Chleb nie potaniał” jak to obiecywała ósienka, wręcz przeciwnie — podrożał! a bezrolni oraz matoralni chłopci ani kawałka ziemi nie dostali.

Zbliżają się znów nowe wybory do Sejmu. A za tem zbliża się i ta ważna chwila, kiedy należy przystąpić na całym terenie Rzeczypospolitej polskiej do jest robotniczym wszystkim galei przemysłowej oraz chłopów, bezrolni i matoralni zostaną wezwani w dniu 4 marca 1928 roku do wypowiedzenia się o tem, jaki ma być przyszły nowy Sejm i jakich chłopa mieć w tym nowym Sejmie reprezentantów, którzy będą zastępować ich żywotne interesy.

Przez czas istnienia zeszłego Sejmu mieliśmy sposobność obserwować prace wybranych narad w tym zmarłym Sejmie. Jakże była ta praca przedewszystkiem wyjątkowo cicha — i nieludzkich? Oj, była to praca sklerowana przeciwko ustawodawstwu robotniczemu, przeciwko dotychczasowemu zdziwcom socjalnym klasy robotniczej, oraz przeciwko reformie rolnej, która wprawdzie istnieje dotąd — ale na papierze... Chłopi wcale z niej nie skorzystałi, albowiem wielcy ziemianie wcale nie myśla o parcelowaniu obszarów dworskich i nie chcą pozwolić na to, by biedni chłopcy mieli swój własny wstąpił parady.

Jeżeli zatem chcemy mieć w Polsce dobrą i zdrową gospodarkę, korzystną dla klasy pracującej i dla chłopów bezrolnych i matoralnych, jeżeli chcemy mieć prawdziwie chłopko-robotniczy rząd, wreszcie, jeżeli chcemy mieć w wojnie Polsce dobre reformy i dobre ustawodawstwo robotnicze, to musimy z całą siłą wziąć się do dzieła i pracować nad tem, aby ani jeden głos przy tych wyborach nie był stracony lub zaniedbany, ale oddany wyłącznie tylko na listę Polskiej Partii Socjalistycznej.

Jeżeliby w Polsce, miało być tak, jak jest obecnie, to znaczy jeżeliby nowy Sejm składał się z większości obszarników, chłebistów oraz różnych magnatów endekich i paskarzy, Witosowców, — którzy drwią sobie z życia robotnika i chłopca matoralnego, to chyba zrozumiałą rzeczą jest, że przy takim składzie sejmowym nie mogłoby być mowy o usunięciu dotychczasowej nędzy na wsi i w mieście. Jeżeli zaś chłopcy i robotnicy zechcą zromantować swoje położenie i potrafią rozpoznać narzeczanie im hasła i programy, to nie należy najmniejszej wstydliwości, że w skupieniu koło jednego szlądaru wybiora sobie program i hasła socjalistyczne, które dążą do równości i sprawiedliwości, które walczą z wyzyskiem i uciskiem oraz z wszelką niesprawiedliwością!

Klasa pracująca na wsi i w mieście, chłopcy bezrolni i matoralni, — podczas tych nadchodzących wyborów sejmowych, odwrócić się od tych laryżantów, którzy dobrze naradzą i naradzi widzą we własnych brzościach i własnych interesach, a robotników i biednych chłopów wyprzedzić w coraz to głębszą nędzę.

Lud winien odrzucić ze wstrętem tych, którzy będą mu się narzucać na nieproszonego opiekuna.

nów, krzły chyba music! się poznać na obłudzie i na słodkich słowach! Lud polski wdział, do czego ci „partoci” przeważa i jaka on chce mieć Polskę. Lud rozprawił się z tymi obłudnikami „partocznymi” potrzebą głoszenia do nowego Sejmu.

A więc do dzieła chłopcy, razem z robotnikami zwalczać wrogów, ludu pracującego, aby móc jak największą ilość przeprowadzić do Sejmu swoich ludzi z Piastów. Wtedy toż znawca i jaka będzie nasza praca, taki będzie płać i pożytek dla proletariatu polskiego, dla bezrolnego i matoralnego chłopca!

DZIĘKI ZNANYM ŚRODKOM

PULSA

ZMIANA RZĄDU NA LITWIE

Z Kowna donoszą, że „Danziger Volkstimme”, że utworzenie nowego rządu na Łotwie będzie miało wielkie znaczenie polityczne zwłaszcza wobec tego, że powróć do rządów polonofilijskiego Związku chłopskiego politykę kręć orientacji rosyjskiej i niemieckiej na Łotwie.

WALKA INDIJ O NIEPODLEGŁOŚĆ

Narodowy kongres hinduski w Madras po 3-godzinnej dyskusji przyjął jednomyślnie rezolucję, wypowiedzianą się za bojkotowaniem komisji, złożonej z 7 członków angielskiej Izby gmin, powołanej w celu przeprowadzenia badań nad sprawą reform konstytucyjnych w Indiach. Ujawniająca się w Indiach niechęć do tej komisji spowodowana jest przez fakt, że w skład jej nie wchodzi ani jeden Hindus.

Podziękowanie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę memu ukochanemu synowi, ś. p. Henrykowi, a w szczególności Chórwil, składam ją drogą serdeczną „Bóg zapłać”

Maria Królkowska z córka.

Wiadomości polityczne

STANOWISKO OPZYCZYJ LITWESKIEJ WOBEC RZĄDU WALDEMARASA

Z Kowna donoszą, że sytuacja na Litwie w okresie świątecznym nieco się wyjaśniła. W czasie Świąt przywódcy litweskich partji opozycyjnych nawiązali do soba ścisły kontakt w związku z zamiarem Waldemarsa utworzenia rządu koalicyjnego. Partje opozycyjne stoja w stosunku do uchwał genezykich na stanowisku, że Waldemars powrócił z Genewy z wyraźnym niepowodzeniem do negocjacji, litweskich socjalistów, oraz socjal-demokratów na stanowisku, że Litwa w rokowaniach z Polską będzie musiała złożyć się na przywrócenie normalnych stosunków, sama zaś nie będzie w stanie przeforsować swoich dalekosiężnych żądań terytorjalnych. Decyzja Ligi narodów w tej sprawie jest jasna i niedwuznaczna. Interpretacje stosowane przez Waldemarsa nie w tym planie nie będą mogły zmienić. Waldemars domaga się od partji opozycyjnych przed nawiązaniem z nimi rokowań o wstąpieniu do rządu, aby z góry zaakceptowały program rządowy i projekt reformy konstytucyjnej w brzmieniu ustalonym przez rząd obecny. Przywódcy socjal-demokratów poseł Kairys oświadczył, że opozycja musi podjąć zbiorową akcję. W tym celu utworzony musi być blok wszystkich stroniców opozycyjnych.

O TERMIN WYBORÓW W NIEMCZECH

„Berliner Tageblatt” wypowiada się za przeprowadzeniem wyborów do Reichstagu przed odbyciem się wyborów w Grecji, zaznaczając, że niemiecki Strzesman który miał być poprzednio zwolennikiem jaknajpóźniejszego odbycia się wyborów do Reichstagu, t. zn. dopiero w jesieni, dziś już tego stanowiska nie zajmuje. Dotychczas nie zajął on wyraźnego stanowiska w tej sprawie, a zalecać on będzie od dalszych losów ustawy szkolnej. Narazie jest tylko pewnym, że kanclerz Marx, który pragnie doprowadzić za wszelką cenę do uchwalenia ustawy o szkole wyznaniowej, wolałby odłożyć tego bez przeprowadzenia walby wyborczej pod ten hasłem. W kolebił rządowych imi narował opinia, że najpóźniejszym terminem do przeprowadzenia wyborów byłby miesiąc czerwiec przyszłego roku.

ALEKSANDER DAN Zepsuty film

Reżyser w ojalnym tytule i z brunatnym melonikiem na głowie obejrzał mnie podziwicznie i po dłuższym namyśle zawyrokował:

— Chyba do filmów biblijnych. Współczesności ani krzty!

Byłem „zdupolony”. Przeżywałem bowiem w tym czasie okres naderzwyczajnego głodu a niewyrażony, dosłownie wstrząsany, aż chwiałem się i burza miała zarloczyć znikła cięła, wywrzaskiwało w nim groźne odiecia dnia i jego klasu. Ilysem jak olbrzymia ultrafioletowa soczewka, w której mizna było uirzadz demoniczne spleziernie ildy, rozdziałych na przecznicie i tłumionych skrełami; rozkazzanie spiecia aui i ciemności dyszczące gardzielce małow. Wiele cęta ta praca hezennolei i czujnego wyzeczkiwania na nie się nie przylada!

Chwyilem reżysera za rękaw i bełkotalem:

— Wzroć mi jeden ludo! bulwac o godznie dwunastej w poludnie! Stano na nim naz i wykonam cięlam dwoj ruchy: Ruch duszy i ruch maszyny. Miaso zasznie! W tych dwóch ruchach zamknę jako przesyłkę i przysyłkę!

— Przedewszystkiem zamknę pan lufkę, przez który uchodzi dostojny bełkot podejrzanego patosu. Jest to towar, na który nie żyć dziś nie leci.

Jeśli zaś zaley pan konfuzja na współpracę z nami, jesteśmy gotowi zaangażować go na dwa dni do filmu „Czerwoną karnawał” w charakterze...

— Zaraz, zaraz. Czerwoną karnawał! Ależ nie mogło być frańszajskiego wyboru! Mymii dwoma rękami rozważę właśnie ten problem...

— W charakterze statysty — dokonywał reżyser oddalając się.

— Wic! tak! Już zawsze tak zostanie. Od dzieciństwa zwalem się do głównych ról, a przydzielano mi w największym razie rolę statysty. Dlaczego miałoby być inaczej? Czy przynuszone głodowanie nie wyżyła hierarchia w dziedzinie mistycznej? Od dwoj dni nie miałem nic w ustach!

Podwórz, na którym się znajdowałem było zapelnione tłumem mężczyzn, niewiast i dzieci. Na wzniesieniu utworzonym ze starych szczyt, stał reżyser i krzyczał przez wielką blaszaną tubę. Operator i krecał a tłum wywiał rękami, krzycząc tymżniznie: Chleba! Chleba! Podnocnoju stanalem przed aparatem i wrzasałem:

— Od dwóch dni nie miałem niczego w ustach! Zdzawało mi się, że w tej czarnej, podstępnej skryzynie, która miałam przed sobą, leży ukryty jakiś wszechmocny piekarsz i zatyka sobie małą pobielone uszy.

— Liczba mioga! — zaliczyła tuba. — Powiódrzy!

Głęboki wstyd zjął mnie ku ziemi. Zrozumia-

lem ile potężności leżało w mojej naturze. Gdyż jest święta powściągliwość jak hostia, jak ciało ukróconego. Tylko nadmiar jest monopolem. Nie udało się mi podlego. Cośnalem się i razem z wyżeczkiwanym tłumem skandawałem moje uokorzenie w liczbie mnogiej. Reżyser Joe Joy przystąpił do mnie po próbie i poklepał po ramieniu.

— Nie zdaje pan sobie sprawy, jak ważne są tego rodzaju spektakle dla takich wykołofionych, jak pan. Dopiero dziś odczuwał pan po raz pierwszy dregnienie zbiorowej duszy.

Joe Joy! i ja sie walesalem po świecie z wielką blaszaną tubą. Ale tuba ta miała czarodziejские zalesta własności. Wypielniałem ja słodkim spiewem mych koiszczyowych nosy a wychodziły z niej skrzeszenia i przyskie kafeolone. Nikt mnie nie słuchał. Co leży w twojej tubie, reżyserze Paramountu?

Dostałem pięć franków za próbe, jutro w dziedzinie Anteauf prowadzisz zdjęcie. Scena z wielkiej rewolucji. Barykady. Szturmowanie Bastylji. Tanie Carmagnoli.

— Upojęcia tej nocy! Po długiej rozprawie znówu się spajam z historią, staje się jej krwawa cząstka, oddycham jej groźnym onoznem, krzyczę jej burza i krwaw. Apasz, który grał ze mną Sansculotta, za prowadził mnie do małej knozy na Montmartre. Piłkiny jak radości zafreńczy.

— Jutro dopiero prowadzisz zdjęcie? Ach, jesteśmy już dziś prawdziwi!

Ruch wyborczy

PRZYGOTOWAWCZE KONFERENCJE DO WYBORÓW W KRAKOWIE

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej w Krakowie, sędzia Józef Podobiński, odbył konferencję z przewodniczącymi 10 obwodowych komisji wyborczych do Sejmu i Senatu, w sprawie omówienia technicznych stron przeprowadzenia wyborów. Przewodniczący komisji obwodowych dostali obszerny materiał instrukcyjny, celem gruntownego zaznajomienia się z przepisami wyborczymi. Konferencje takie odbywać się będą stale co pewien czas.

— 000 —

DRUGI ZJAZD RABINÓW

Po niedawnym zjeździe w Krakowie obraduje obecnie we Lwowie drugi zjazd rabinów z Malopolski, w którym pierwsze skrzyńce grała rabin z Belza i Bobowy, zaani przeciwnicy sjonistów, a przywódcą kierunku ortodoksyjnego. Zjazd został powołany przez wygodnego brzoświeżego Borkowskiego i ministra miasta Strzeleckiego, poczem uchwalili wysłać telegram honorowicy dla prezydenta Rzeczypospolitej i marszałka Piłsudskiego, odrzucając mu „bezwzględne poparcie społeczeństwa żydowskiego”.

— 000 —

NAJNOWSZY SOJUSZNIK KORFANTEGO

Pismo górnośląskie donosi, że między Korfantem a nazywanym dotąd przez niego reńcematem Kusostem przyszło do zгоды. Kusostę swa partia „Slazakowców” weszła do oddziału śląskiej, której przewodniczą Korfanty. Kusostę usprawiedliwia swoje „nawrócenie” się tem, że Korfanty przestał grać, gdyż wypisał na swym sztan darze „Ślask dla Slazaków” i w ten sposób razem z Kusostem broni samodzielnosci Górnośląska. Na tej drodze Korfanty uzyskał jedynie dotąd poparcie w swej walce wyborczej, mimo, że przedtem odswiadczył, iż nie będzie kandydował.

— 000 —

KONFERENCJA MEZÓW ZAUFANIA GÓRNIKÓW, KOŁEJARZY I PPS W JAWORZynie

Dnia 26 grudnia odbyła się konferencja między Kmiennymi związkami i PPS w Jaworzynie. — Konferencja zgali i przewodniczącego tow. Palidwa, sekretarza tow. Krzyżackiego, O wypowiedzeniu przez przemysłowców umowy w zagłębach węglowych referował tow. Panuga, poczem wyliczył w wzrost wydobywania w poszczególnych zagłębach, a następnie wskazał na karygodną objętnosc samych robotników wobec swojej organizacji. Następnie referent wskazał na obłudne i demagogiczne sposobnie się reakcyjnych grupowań do nadchodzących wyborów parlamentarnych, jak równie i do wyborów gminnych w Jaworzynie.

Następnie przystąpiono do spraw lokalnych, dotyczących robotników z kopalni jaworzynskich i z Bórow. W sprawie tej zostały uchwalone uchwały, które komitety kopalni nie przedłożą dyrektorowi kopalni. Następnie omawiano konieczność ponownego otwarcia sklepu Robotniczy. Stowarz. Spoż., jako filii z Czirnowa. W dyskusji zabierali głos tow. Pogoda, Londzin i Ziarko. — Po uchwaleniu wniosków tow. Palidwa okrzykiem na cześć klasowyh związków i PPS, zamknął obrady konferencji. P. S.

Sprawy partyjne

POSIEDZENIE CKW odbędzie się we wtorek 3 stycznia o 10.30 przed poł. w lokalu ZPPS w Sejmie.

KRONIKA

— 0 —
Kraków, 29 grudnia.

Pouczenie w sprawie ustawy przemysłowej

Nowa polska ustawa przemysłowa daży do tego, aby sprawy przemysłowe załatwiano możliwie jak najszybciej. Aby to się stało, muszą też i strony interesowane bacznie na dopełnienie tych wymogów przy wnoszeniu podań i zgłaszaniu przemyśleń, od których przyjęcie tych zgłoszeń uczyniono zawisłem. Udarło się bowiem jak zwyklej wnoszenia podań jako załatwionych świadczeń, tzn. popartych żadnymi dokumentami osobistymi, planami, szkicami sytuacyjnymi itp. Gdy zaś ustawa wyraźnie dała podania daty urodzenia, przynależności państwowej i miejsca zamieszkania, przeto jest rzecz niemożliwa, że w okoliczności musi być stwierdzone przez dołączenie dokumentów osobistych jako to metryki urodzin (lub ślubu), świadectwo przynależności lub dowodu osobistego, metryki policyjnyo itp. Wydział przemysłowy magistratu zwraca uwagę, aby zgłaszający przemysłowe wnoszenia interesie dowodły takie przedkładał, równie, aby w zgłoszeniach podawano dokładnie imię i nazwisko przemysłowca, rodzaj przemyśleń i firmę przedsiębiorstwa, w przelomnym bowiem razie zgłoszenia takie jako nielubiane będą zwracane do uzupełnienia, a załatwienie ich ulega zwolnie z winy samych proszących. Co do przemysłowców rekrutujących proszący o kartę rezerwacyjną powinny przyć wóżyć podanych dowodów osobistych przedkładać także wymagane ustawa dowody udołnienia fachuowego (tj. znaniczość świadectwa 3-letniej nauki oraz 3-letniej praktyki w zawodzie). Przy wnoszeniach określonych nowa ustawa wprowadza przynajmniej odczerstania fotografii, którą potem nalepsia się na odnieszę licencji. To samo dotyczy agentów podróży. Wydział III przedniowy magistratu udzieli interesowanym na żądanie wszelkich informacji w godzinach urzędowych, gmachu magistratu oficyjny od ulicy Poselskiej, piętro II.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ MUZEUM NARODOWEGO

Kilkuosobny zarząd, który po kilkuletnim przewnie rozpoczęto na nowo swoje działalności, w tym tygodniu wydział w skład którego weszli: prezes dyr. R. St. Ryszard, wiceprezes kustosz dr. Marian Morelicz, dr. Zbigniew Bochenki, dr. Marja Bolewicka, dr. Kazimierz Buczkowski, pułk dr. Kazimierz Iwanicki, dr. Marja Jarosławicka, dr. Władysław Kluger, radca Leonard Lepscy, ks. kanonik Masny, prezydent Rolle, radca Wincenty Sawicki, dr. Witold Skórzewski, dr. Adolf Schwarz, radca Wincenty Walja, pułk. Wiesław Zarzycki. Na pierwszym posiedzeniu wydziału po sprawozdaniu członków z lat poprzednich, które znalezione zostały we wzorowym porządku po stwierdzeniu nowych członków i załatwieniu spraw biurowych, Wydział przy akłamacji uchwalii wyrazić wyrazy uznania dla p. Leonarda Lepskiego za zasługi, jakie dla Towarzystwa położył. Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Narodow. ma nadzieję, że szlachetny jego cel jakim jest wzbogacenie zbiorów Muzeum Narodowego nowymi zabytkami zachęci najszersze kółła do zapisywania się na członków Towarzystwa.

MRÓZ. Po kilkudniowej odwyłty w dniu wczorajszym zapanował znowu mróz. Rano termometr wskazywał 5 stopni mrozu przy słabym wietrze. Po południu mroz się roztopował.

NIEBIEZPIECZNY OSOBNIK MAJCHREM. Zymrnt Bierowicz, liczący 23 lat życia, a mieszkałcaj przy ul. Emusa 6 napadł na mieszkającego w tymże samym domu 52-letniego Piotra Panka i zaciął mu cieżką ranę nożem w płecy. Gdy po zdarzeniu przybyli funkcjonarjusze policji do Bierowicza celem zabrania go do komisariatu, ten również usiłował na nich rzucić się z nożem. Policja rozbroiła wolowicznie opryska i aresztowała go. Bierowicza pozostawiał od dłuższego czasu pod dozorem policji.

AMATORZY KUR. Do obranekji p. Semkowskiego, ogrodnika, zamieszkałego przy ul. Królowskiej 53, uwalnia się jacyś opryszek. Zdzielnie skradł 10 kur, oraz „ranie” meskie wartości 00 złotych.

SIEDLISSKO ZARAZY PRZY UL. KACIK. Jak nas informują lokatorzy domu pod l. 13 przy ul. Kacik w Podgórze, stosunki sanitarne w tej kamienicy nie odpowiadały najprzyjemniejszym wymogom. Właściciela tego domu Henryka Głowacka drwi sobie z prób lokatorów, aby zbrolił w swoim domu porządek. Włodowcau niema, studnia zepsuta, a po wozie muszą chodzić lokatorzy na plac Złoty. W razie podaru, spłomniły cały dom, gdyż niema tam ani kranów, wody, klozet nie ma dalej się w zupełności do użytku i jest tylko jeden na 32 osoby i tak zanieczyszczony, że zwlascza letnią pora nie można wstąpić do niego. Zlewów kanalowych ofycyna niema, tak, że lokatorzy są zmuszeni wode wynosić do kanału ulicznego Stróża wogóle niema, a popiół wyrzuca się wraz z odpadkami do ulicy odkrytego w podwórzu. Wiat rozkosi do śmieci po mieszkaniach. Ten skandaliczny stan higieniczny w domu pod l. 13 przy ul. Kacik stwierdził pozostało na stwierdzeniu magistratu — niestety tylko pozostało na stwierdzeniu. Spodziewamy się, że Miejski urząd zwróci w interesie mieszkańców ul. Kacik zaimie się energicznie ta sprawą i oczyści siedlisko zarazy.

SASIAK KINOWY. Podczas wyświetlania filmu w kinie „Wanda” jakiś młodzieniec siedzący przy m. Minie Straszę wyciągnął jej z kieszeni z kinematograficzną szybkiego portmonetka, w której znajdowały się 2 dolary i 30 złotych. Reżimieszek ułotnił się. — 000 —

KURS INSTRUKTORÓW WYCHOWANIA FIZYCZNEGO. Celem dalszego przygotowania instruktorów do prowadzenia ćwiczeń gimnastyczno-sportowych w klubach sportowych i stowarzyszeniach, zostanie uruchomiony VI — 6-cio tygodniowy kurs instruktorów wychowania fizycznego, urządzony przez ośrodek wychowawczy tegoż gimnazjum. Będzie niema dla poszczególnych towarzystw i organizacji jak na poprzednich kursach. Zgłoszenia uczestników należy przesyłać do kierownika ośrodka wychowania fizycznego w Krakowie, DOK W. Odozina Wysokońska. Zbiórka uczestników odbyła się 5 stycznia 1928 roku o godzinie 8 rano w gmiejskiej Szkole, ul. Wolska 1, I. Z.

WYSELYSTER W KLUBIE SPOŁECZNYM. Dnia 31 grudnia o godzinie 9 wieczorem rozpocznie się zabawa taneczna dla członków klubu i wprowadzonych przez nich gości. Stronę wieczorową. Osobnych zaproszeń nie będzie.

WYSTAWA ILO TOWARZYSZYNIEJ odbędzie się w sobotę 31 bm. tradycyjna zabawa sylwestrowa z urządzonym programem. Początek o godzinie 9.30 wieczorem.

NOC SYLWESTROWA W ZWIĄZKU ARTYSTÓW PLASTYCZNYCH W KRAKOWIE (plac tu. Duchla 4). — Związek artystów plastyków urządza tradycyjną zabawę dla swych członków i ich rodzin i wprowadzonych gości. Początek o godzinie 10 wieczorem, stronę wieczorową. Zabawa trwać będzie do rana, punktualnie zaś o godzinie 12 w nocny wypuszczone będzie nowa rakieta, a któraś skonstruowana przez młodą dyktatorzy i młodzi poeci krakowskiej. Zabawa na będzie właściwa inauguracja karnawału jak bucznie zawsze odbywającego się w salonach Związku artystów. — 000 —

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś we czwartek przez 33 „Turaidot”, halka chińska commedia dell'arte przezniesie zakupiona już chińska muzyka zgłoszonych gości zamieszkałych, Jutra „Voponek” i „Tymczasem w podziemi” pod kierunkiem p. Niewiarskiego dogłębnie cofną.

OPERETKA „NOWOSCI.” Dziś we czwartek i jutro operetka Waltera Kollo „Tyłke tył” z występem reżysera warszawskich „Nowości” Tadeusza Wolofskiego. Rewja sylwestrowa z udziałem artyst. oper. C. Gładkowskiej, T. Wolofskiego i Leon. Wyższa grana będzie 31 bm. dwukrotnie o godzinie 7.30 wieczorem i 1 godzinie 11 w nocny.

GDZIE BĘDZIE MOŻNA NAJLEPIEJ ZABAWIĆ SIĘ W SYLWESTRA I W NOWY ROK W KRAKOWIE? W teatrze „Bagatela” i w Starym Teatrze. Dnia będzie rewja „Czy nie za wst?” do wykonania której zmobilizowano w teatrze „Bagatela” artystów z warszawskiej: Betcherowa, Narkiewicz, Zabłotina A. ma, Zabłotkina Halina, Zimchorowska, Józef Rodo. Marjan Reni-gon, W. Strota oraz białe, złożony z 14 osób, którzy wykona z primadonna Anna Zabłotkina i solistka Halina Zabłotkina, nowoklasyka i Leon. Wyższa grana będzie 31 bm. dwukrotnie w nocny. Bilety na wieczór sylwestrowy w Starym Teatrze o godzinie 9 wieczór i na wieczór sylwestrowy w „Bagateli” o godzinie 11.15, — oraz bilety na wieczory noworoczne do nabycia tylko w kasie Starego Teatru od godziny 9 — w poniedziałek 4 stycznia. W Sylwestra o godzinie 11.15 w nocny będzie się w salach Starego Teatru redutę Towarzystwa „Echo”, polozona z szeregiem niespodzianek i atrakcji. — 000 —

Z Polski

PRZYRWOCENIE RUCHU KOŁEJOWEGO. Dyrektora kolei państwowych we Lwowie komunikuje: Po usunięciu zasp śnieżnych podjęty został z dniem 26 bm. ogólny ruch pociągów na linię wskotworowej Nowy Łupków—Cisna.

Żeńców prasy Naprzodu

Wzwayny przez Żeńców prac. chem. składa na fundusz prasy 10 zł. i wywza tow. Zawsze do złożenia odpowiedniej kwoty.

Sekretariat Związku Rob. Przem. Spoż.

**JUŻ WYSZŁŁ Z DRUKU
KALENDARZ
ROBOTNICZY**

NA ROK 1928

I do nabycia w „Imielist”, „Naprzodu”
Kr. dw. Cena se i egz-emplarz 10 —
— a przesyłkę i posługę s. R. U.

Tragiczna śmierć rektora kościoła św. Anny w Warszawie

W dniu przedwczorajszym w okolicach Nadarzyn pod Warszawą zdarzyła się wstrząsająca katastrofa samochodowa. Około godz. 2 po poł. rektor kościoła św. Anny (po-benardzki) w Warszawie, ks. Antoni Kaim, wraz z żoną i córką, wjechał w kierunku Nadarzyn, wybierając się samochodem w odwiedziny do ks. Kozarskiego do Radziejowic. Kolo Nadarzynia zsofer, chiacz na za-

kręcio zwolnił jazde zaczął gwałtownie hamować. Na osłizłej, pokrytej zlodowaciała skorupa drogi, auto momentalnie „zarzuciło” i samochód wpadł do rowu, przysiadając pasażerów. Światła samochodowe były słabsze, ks. Kaim i jego pociągli śmierć na miejscu zaś kuzyni Zgorzełski i Ożarówski zostali ciężko poranieni.

WYPADEK SAMOCHODOWY MINISTRA SKŁADKOWSKIEGO

W drugi dzień świąt minister spraw wewnętrznych p. Składkowski zrobił z rodziną wypadek samochodowy w Warszawie. Pod Grabową koło Puław samochód wpadł do rowu. Z powodu świat gościnnie nie prze-chodził, minister musiał wie sam przez kilka go-dzin pracować nad wydobyciem samochodu. Na-rzeczcie samochód wyznagiwał, ale w tak uszko-dzonym stanie, że nie mógł nim dalej jechać. Minister z rodziną z trudem dojechał do najbliższej stacji do Lublina, skąd na druczynie wrócił do War-szawy.

SŁĘDZTWO W SPRAWIE NAPADU NA AD. NOWACZYŃSKIEGO prowadził podprokurator Siewierski, który prześluchiwał znowo początki świadców napadu: rektora kościoła w Warszawie i K. Nazimbielwa, jak również ofiarę napadu. Według zapewnień lekarzy Nowaczyński za tydzień będzie mógł wrócić do domu.

POLITYCZNE WŁAMANIE. W czasie świąt włamano się do lokalu sekretariatu Piasta przy ul. Marszałkowskiej w Warszawie. Włamywacze rozbi-li biurko sekretarza i porozrzucali papiery. Po-nieważ z urzędzenia nie skradziono, należy przypuszczać, że włamanie ma to polityczne.

ZBIOROWE ZACZĄTKI. W szronisku kolonji rosyjskiej, w domu przy ul. Łochowskiej w Warszawie zostali zatrzeni czadem węglowym dwa chłopcy: 16-letni Aleksiejew i Andriejewski. Właśnie Władimir Chomik, lekarz ortopeda stwierdził śmierć Chomika, zaś Andriejewskiego w stanie ciężkiej przewieziono do szpitala.

ZAWIESZENIE W CZYNNOŚCIACH ZA NADUŻYCIĄ SŁUŻBOWE. W związku z nadużyciami przy dostawach żwiru dla budującej się kolei Bydgoszcz—Gdynia przewodniczący komisji nadzwyczajnej do walki z nadużyciami, naruszają-cymi interesy państwa, zawieszili dnia 23 bm. w urzędowaniu dra Leona Wierzbickiego, radcę z okręgowego dyrektora robót publicznych w kra-kowskim urzędzie wojewódzkim, oraz inż. Gusta-wa Sołtyńskiego, inżyniera w randze naczelnika Wydziału centrali min. komunikacji. Przeciwko obu komisja jednocześnie wdrożyła śledztwo sado-woe.

NAGŁY ZGON W KABINETE SIEDZIO SŁEDZIEGO. Przedwczoraj około godz. 2 po poł. do gabinetu sędziego śledczego w Warszawie, p. Skorzynskiego, zgłosiła się 54-letnia Rachela Szpi-towska. Przyniosła ona prośbę siedzieć przy niej, gdyż za kaucją jej męża, oraz zięcia Maiera, aręsto-wanych pod zarzutem puzszenia w obieg fałszy-wych pieniędzy. Ody sędzi odmówił tej pro-sbie, sprawiło to łakie wrażenie na penitencje, że dostała ataku sercowego i zmarła przed przy-chyleniem lekarza.

AWANTURA ŚWIĄTECZNA W DOMU KATA. W mieszkaniu kata Maciejowskiego przy ul. Wawliwej w Warszawie wybuchła w przedmiedzi świąt awantura. Śmiechoci, nie utrzymują-cy z M. Stenokim, nie wtrącali się do „sporów rodzinnych” kata, ale słyszeli następująca rozmo-wę:

— Zawsze zatrzymasz mi świąta — krzyczał mistrz — nie mam od ciebie spokoju, powiesz się, dajś sodo.

— Cóżem ja zawiniła — lamentowała p. Maciejowska — nie wiedziałam, że ci to łaką przykróść sprawi. Chciałam ci dorozdzą, a tu masz troknie.

— Mówiłem ci, żebyś się do moich spraw nie wtracała i żebyś mnie nie wyręczała w zawodowy-nych sprawach.

W tym momencie p. Maciejowska nie wytrzy-mała, otworzyła drzwi na schody i zaczęła lamen-tować:

— Ludzie, pomocy, maż mi zwrójować!
— Cóż się wkońco okazało? Awantura wynikła na tem, że p. Maciejowska własnoręcznie ude-rkowała choinką mistrza, zraz uważał, że rozwi-aszanie figurki należo do niego, gdyż miał tak, jak on, zgrabnie nie powiesz. A przynależo należo do świata świąta wyprawił mi natorze. Liczył na to, że będzie miał w Nowym Roku wiele roboty. Na choinkę zaprosił niekórych woznych min. sprawiedliwości, miał jednak do kata nie przy-szedł.

OLBRZYMA KRADZIEŻ W WARSZAWIE.

W pierwszym dniu przedwczorajszym przy wy-sięczeniu filmu w drażynie dostali się do składu futer p. J. „Lvon” będącego własnością I. Sza-bryba ul. Marszałkowska 147, skąd skradli różno-grodzian futra, wartości 11.790 dolarów. Na miejscu znaleziono łow, dwa złamane bory, dwa łaktery elektryczne, dwa worki, oraz koss z obwar-zankami, ślącącymi prawdopodobnie złodziejom do przykrycia i zamaskowania wynoszących w kosze i fiata.

NARZEĆSKIE PORACHUNKI. Na Zamiaty-urowie pod Łwowem przy ul. Wsłodzkiej ro-zezął się na tle miłosnym krwawy dramat. Na świąta przyjechał do rodziny żołnierz Szwałkowski, który odwiedził swą narzeczoną, niewięzioną-czo nazwiska. Narzeczenie przez dłuższy czas po-zostawał sami w mieszkaniu i żywo rozmawiali. Prawdopodobnie były tam jakieś wstydy i wy-mówki. Po pewnym czasie sąsiadów zaalarmowa-wo kilka strażników. Szwałkowski wyszszali na weru pobieżli narzeczoną trupejąc na miejscu, na-stępnie strzalił sobie w skroń i obecnie znajduje się w stanie zrozynym w szpitalu.

SAMOCHÓD WPADŁ DO ROWU. JEDNA O-SOBA ZABIŁA, DWAIE RANNE. W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia powracał samochodem z Wysogrodu do domu właściciel majątku Koci-zewski w nowo-polskim, p. Kazimierz Żółtowski wraz z siostrami i prosiaczem z Kiszczewa. Na 3 kilometrze od Wysogrodu samochód prowadzo-ny przez p. K. Żółtowskiego, wpadł do rowu, przysiadając jadących. P. Antonina Żółtowska poniosła śmierć na miejscu skutkąc pęknięcia czaszki, druga zaś z siostr, Marije, ciężko potu-zczona, przewieziono do szpitala w Wysogrodzie. Pozostali pasażerowie wyszli z wypadku bez szwanku.

Towarzysze! Pamiętajcie o funduszu wiecystym!

Z zagranicą

CHOROBA KIEPURY. „Wiener Allgemeine Zeitung” donosi, że znany śpiewak polski J. Kie-pura, który wrócił wczoraj do Wiednia, zachoro-wał na gripę skutkującą zębieniem się w czasie jazdy automobilem. Dziennik zaznacza jednak, że stan zdrowia Kiepury na tyle się poprawił, iż będzie mógł 31 bm. znów występować.

KATASTROFALNE BURZE. W północnej Fran-cji oraz nad kanałem La Manche szalała gwałtowne burze. Komunikacja pomiędzy Francją a Anglią została przerwana. W Londynie przez dwie no-ce z rzędu padał śnieg. Na lotnisku w Croyden po-wołano śnieżna doszła do 20 cm. grubości, tak, że zwołała przerwana komunikacja lotnicza pomiędzy Croyden a Paryżem. Do wszystkich stacji wosto-mo zawiadomienia, odradzając lądowania na lot-nisku w Croyden. Uszkodzonymi zostało również tysiące linii telegraficznych.

POWÓDZIE. Wielkie obszary Francji fran-cuskiej zostały nawiedzone przez powódź. Według doniesień z Ostendy na wybrzeżu panują wielkie śnieżyce, podczas których zginęła jedna osoba w rybackich. W Maroku wezbrane wody zalały ca-łą północną część doliny Kanitra. Straty są zna-czne.

ŚNIEŻYCA W ANGLI. Większość droż zawa-łona jest olbrzymimi zaspnami śnieżnymi, wskutek czego szereg miasteczek i wsi został całkowicie odcięty. Wobec długotrwałej nawalności w portach kanału La Manche zabrano się do dwóch no-cy, w których wykazuje 15 C. Z powodu niedostatecznej tałania śniegu wezbrały rzeki Drina i Sawa, których wy-wyższał w wielu miejscach znacznie szkody. Poziom wody podnosi się jeszcze.

ZNOWU NIEUDALY LOT Z AMERYKI DO EUROPY. W piątek obiezlego tygodnia wyruszy-li Amerykan Grayson na samolocie „Dawn” z Nowego Jorku do Europy, mając na pokładzie trzech jeszcze ludzi. Przez 2 dni lotnisko nie da-wała znaku życia, więc z samolotu miało urzadzono stację telegraficzną bez drutu. Dwiecie, trzeciego dnia stacje amerykańskie odbiły znakosłalo-czywo telegrafny, z którego można było zrozumieć tylko słowa „Tu coś jest w nieporządku”. W A-meryce zaplanowano spotkanie o los śmigłowca lotnisk. Rząd wysłał na poszukiwania dwa torpedowce i okręt powietrzny „Los Angeles” (dawny Zepelin). We wtorek z Nowej Finlandii przy-jechała wiadomość, jakoby na brzegu znaleziono szczątki rozbitego samolotu. Władomocni na je-dnak nie sprawdzili się. Uważają lotniskę za zaginioną podobnie jak Nungessera.

WALKA MIEDZY POLICJANTAMI. W South Pittsburg (Tennessee) dnia 25 bm. wieczorem do-szło między policjantami miejscowymi a policjan-tami z Conte Marion do starcia na pistolety, w czasie którego pięciu policjantów zostało zabitych a 4 omdnia rany.

W Ebljocie okręgowego Związku Ksa Chorych w Krakowie, wyzwał z druku Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej

O ubezpieczeniu pracowników umysłowych
z dn. 24 listopada 1927 (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 511) — z obowiązkami opracowanymi przez
Dra JÓZEFA PASTERNAKA
Doktora filozofii i prawa (Krak. Uniwersytet) z 21. 1927
Dnia z nadaniem opłaty w piątą (305 stron) 8 zł., z przelicz. pocztową i opakowaniem 9 zł. 50 gr.
W sprzedaży w Związku Ksa Chorych w Krakowie ul. Batorego 3, oraz we wszystkich księgarniach

REPERTUAR

TEATR IM J SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Turandot”.
Piątek: „Volpone”.
Sobota: „Tajemnica powodzenia (— pierwsza nowość).

OPERETKA „NOWOSCI”

Czwartek: „Tytko ty”.
Piątek: „Tytko ty”.

KINOTEATRY

Bagnetka: „Sad polowy w Sanoku”.
Nowosć: „Ustajni pościąg”.
Czwartek: „Chiang”.
Piątek: „Kobieta czarnych gór”.
Sobota: „Kobieta czy łalka?”.
Ulelechat: „Taki jest Paryż”.
Wanda: „Pat i Patachon i wielebny”.
Warszawa: „Parada rekrutów”.

RADJO

Czwartek 30 grudnia

Kraków (566 m): 12:00; Sygnal czasu, hymn z wycią Marjacket, komunikaty. 12:05; Koncert dla młodzieży z „Villomaj” Warszawskiej. 15:00; Komunikat gospodarczy. 16:40; „Co stary rok na do powiedzenia kobietom”. 17:00; „Księżniczka czarnych gór”. 17:20; Rozmowa myślna na dziedziście filozoficznej polskimi w War-szawie” część I — wygłosił p. Dr. W. Gielecki. 17:45; Transmisja z Warszawy. 18:55; PAT. 19:05; Komunikat rolniczy. 19:15; Rymnalogia. 19:20; Transmisja opery „Opelendo” „Jakiś amant” z Poznania. 22:00; Ko-munikat. 22:30; Muzyka taneczna z Warszawy. 23:30; PAT.

Katowice (422 m): 16:20; Komunikat Polskiego Związku Zrzeszeń Społecznych wolewoduwa Śląskiego. 16:40; Transmisja z Warszawy. 17:05; Komunikaty. 17:20; Transmisja z Katowic. 17:45; Rozmowa. 19:15; Rozmowa. 19:45; Odczyt p. L. „Dobro” wygłosił dyr. inż. St. Nitoch. 20:00; Przerwa. 22:00; Komunikaty — 22:30; Koncert z klawirar „Atlantyk”.

Warszawa (1111 m): 11:40; PAT. 12:00; Sygnal czasu, komunikat lotniczy — meteorologiczny, nadprogram. 12:05; Odczyt p. L. „Jak Krzyżacy” — wygłosił prof. Jan Olczewski. 14:20; PAT. 15:00; Komunikaty. 15:40; Przerwa. 16:25; Komunikat inzynerski. 16:40; „Kacik dla kobiet” — wygłosił p. Marija Ankwiczewska. 17:05; PAT. 17:20; „Wzrost kultury”, przegląd najnowszych wyda-wnictw — omdwił prof. H. Nocoła. 17:45; Radiotelegra-ficzna nowel (O) Sowi Kani. 19:05; Własna Siroszewska. 19:40; Rozmowa. 18:55; PAT. Wacława Siroszewska. 19:20; Transmisja z Poznania: opera „Jakob i An-tonio” Opieńskiego. 22:00; Sygnal czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny. 22:30; PAT. 22:20; Komunikaty. 22:30; Muzyka taneczna. 23:30; PAT.

Trocki o sytuacji w Rosji

Nowa burza — a — Przewidywanie czasu pracy

Praga, 28 grudnia (PAT). „Narodni Listy” zamieszczają wywiad swego korespondenta moskiewskiego z Trockim. W wywiadzie tym Trocki oświadczył, że rezultaty rewolucji wyrażają się w zastąpieniu dawnego systemu zarobkowego przez nowy kierunek ekonomiczny, który stworzył nową burżazję zarówno w miastach jak i w miasteczkach. Po czym stwierdził, że wartość rzeczy bogatych, podczas gdy w miastach kupcy i spekulanci zawiadnęli 70% handlu wewnętrznie, zmieniają wszelkie podstawy do stwierdzenia, że spekulacja stanowi obecnie główną sprężynę całokształtu życia ekonomicznego Rosji sowieckiej.

Co się tyczy drugiego, wadliwego punktu programu rewolucyjnego, to jest wyzwolenia robotniczego, można stwierdzić, że proletariąt najbardziej odwraca skutki kryzysu ekonomicznego. Liczne godziny pracy zwiększone do 9 a nawet do 10, przyczynę w większości fabryk płace są przerażająco niskie. Płace te nie wystarczają na zaspokojenie najbardziej elementarnych potrzeb. Trocki zaznaczył, że nie zna innego kraju, w którymby sytuacja w klasie robotniczej była tak opłakana jak w Rosji. Trocki zaznaczył w końcu, że nie chce swej kariery politycznej zakończyć ani przez kompromisy ani też na Syberii — chodzi mu tylko o zmianę obecnego stanu rzeczy.

landii i Niemczech wyrabiają tak modne obecnie sztywne perły.

„Stroemink” jest najtańszą rybą na rynku szwedzkiej i stanowi powiększenie biedniejszej ludności, szczególnie rybaków.

Grzech perły z laski rybak, produkuje Szwecja znacznie więcej naturalnej perły. Według oficjalnych sprawozdań oblicza się, że rynek osiasty z polowu perły w 25 ciek Ruano szwedzkiej Laponii w tym roku na 25000 koron. Polowanie perły odbywa się również w zimie w ten sposób mianowicie, że kopie się przerwę, przez które nurkowie opuszczają się na dno rzeki.

Alfabet łaciński na Wschodzie

REFORMA JAZYKA TURECKIEGO

Jednym z najaktualniejszych problemów nacjonalnych Turcji nowoczesnej jest sprawa reformy języka turckiego. Konieczność zreformowania języka propaguje w pierwszym rzędzie prasa turcka, która w ciągu ostatnich dwóch lat zdobyła sobie w życiu publicznym państwa bardzo daleko idące wpływy.

Przed dwoma laty odbył się w Baku wielki zjazd kulturalistów, na którym obecni byli również przedstawiciele Turcji. Głównym przedmiotem obrad była podwzrost sprawa zaprowadzenia w piśmiennictwie turkiem alfabetu łacińskiego. — W roku bieżącym zebrał się ponownie członkowie komisji dla alfabetu łacińskiego i stwierdził, że niektóre narody tureckie w Rosji sowieckiej posługują się już z wielkim powodzeniem alfabetem łacińskim. Nie podważa dotychczasowych doświadczeń powstałych moją, że do roku 1930 wszystkie narody tureckie, zamieszkaujące wieś wieświecka, posiadają już będą alfabet łaciński.

Dażenia reformistyczne etymologów turckich natrafiają jednak na poważne przeszkody, wynikające z tego, że język turcki nie ma dotychczas ustalonej ortografii. Ponadto obfituje język turcki w wielką ilość słów obcych, głównie arabskich i perskich, z których filozofowie turcy czerpią nabierając swój język ówczesny czyści. Dlatego pracują oni z zapalem nad złożeniem wielkiego słownika języka turckiego, który ma się stać podstawą dla rozwoju zupełnie nowej literatury nauki i sztuki. W najbliższym czasie powstają ma w Turcji specjalny Instytut językoznawczy, którego zadaniem polegać będzie na oczyszczeniu języka od obcych naleciałości na wprowadzeniu alfabetu łac.

Narazie panuje w Turcji pod tym względem wielki chaos. Rząd iurji wadał rozporządzenie, aby wszystkie ogłoszenia na porządku książek i w porach były tylko turckie w przeciwieństwie do ogłoszeń dwujęzycznych turecko-francuskich, które obowiązujały dotychczas. Książkowiec handlowa firm europejskich, która do niedawna wraz z firmami krajowymi, greckimi i armieskieimi miały w swych relacjach cały handel, musi być teraz również prowadzona tylko w języku turckim. Wielki handel Turcji spotawał znienacka wielki powrót ludzi, uniechętnych niechęci, która Luda i takich jest w Turcji bardzo mało, gdyż straci ortografię turcką bardzo jest trudna i trzeba być istotnie człowiekiem z natyry inteligentnym, by opanovał wszystkie przepisy i prawidła gramatyki języka turckiego. Zaznaczyć wypada, że dotychczas zgłoszono już 3 projekty zreformowanego alfabetu turecko-łacińskiego. Jeden turcki, jeden rumuński i jeden czeskosłowacki. Autorytet projektu czeskiego jest wspaniałym propozycja zbilansowania czeskosłowacko-turckiego, redaktor Smejkal.

Związk i zermadzenio

KONFERENCJA OKRĘGOWA PPS KRAKOWIE — MIASTO wspólnie z Wydziałem Rady Zawodowej odbyła się w czwartek 25 grudnia o godz. 6:30 wieczór w sali Związków zawodowych ul. Dunajskiego 5 II p. Porządek dzienny: 1) Program wyborczy, 2) Ustalenie kandydatów do Sejmiku, 3) Organizacja akcji wyborczej, 4) Wniosek.

CZŁONKÓW SADU PARNEGO — Wiceprez. dra Polzina, dra Kroncuca, Marszałka i Pankiewicza oraz zastępców wiceprez. Kulkiewicza i Laszczyka zapraszam na posiedzenie w niedziele 1 stycznia o 11 przed poł. w redakcji „Naprzodu”. L. Feldman, przewodniczący. — o — o —

SPRAWY TOWARZYSTWA UNIWERSYTETU ROBOTNICZYCH (TUR)

We wszystkich sprawach dotyczących TUR'a (fodczyty, kursy, biblioteki i L. d.) należy się zgłaszać listownie, na adres: Sekretariat okręgowy TUR'a, Kraków, ul. Mickolowska 2. III piętro.

jechał na dworcze na pociąg towarowy i także się wywoleł.

Z powodu zerwania drutów telefonicznych i telegraficznych zostało zerwane główne połączenie Paryża z Anglią.

Przegląd gospodarczy

— o —

NOWE PODROŻENIE WĘGLA?

Warszawa, 28 grudnia (tel. własny „Naprzodu”). Kopalnie węgla żarłabia żubrówskiego i dąbrowskiego zawiadomiu swych odbiorców, że od 1 stycznia odbędzie rabat przy regulowaniu należności od 5% na 2%. Powyższe zmniejszenie rabatu, który był uwzględniany przy kalkulacji ceny sprzedanej węgla, niewątpliwie spowoduje podwyżkę jego ceny.

PRZYWÓDZ TOWARÓW Z NIEMIEC

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadoma, że wyznaczone zostały dla Niemiec specjalne konągenaty przy wozowe na następujące artykuły: turki szklane, przyrządy chemiczne, również ampuły i.a. wyrobę z rurek szklanych, oprócz balonów do hardwek, wyrobę porcelanową dla celów laboratoryjnych, kopija drewnianych trykotażów i półrozoznice, części mechaniczne zegarów, zegary wiozowe, mechaniczne zegarowe do zegarów z wajątkiem zegarków, zegary z wajątkiem zegarków, tarce do zegarów ściennych, również posrebrzone, pozłacane lub oksydowane szczywie do waleddi do zegarów ściennych i.a. wyrobę z samochody osobowe, części zegarowe, samochody osobowe. Wyższe kontyngenty ustanowione zostały jednorazowo z ważnością aż do zawarcia wakułata handlowego polsko-niemieckiego, mogą jednak być wyczerpane jedynie w terminie rocznym, tj. do dnia 23 grudnia 1928 r. Podana o przywóz wymienionych towarów z Niemiec, przy mowód także Izba handlowa i przemysłowa poczwszy od 20 grudnia br.

M. EDZYNARODOWA KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Warszawa, 28 grudnia (PAT). Podróżni, udający się do Anglii, Francji, Belgii i odwrotnie, nie mają dotychczas możliwości nabywania na stacjach kolejowych bezpośrednich biletów oraz nadawania bagaża bezpośrednio na całą odległość przewozu. Niedodatkowo w czasie podróży, z dniem bound 1 stycznia 1928 r. wchodzi w życie taryfa międzynarodowa na przewóz osób i bagażu pomiędzy Anglią, Francją, Belgią z jednej strony i Polską, Łotwą, Litwą i Estonią z drugiej. Taryfa ta uwzględnia komunikację pomiędzy Pałką a wymienieniami na wstepie państwami, wyjąwszy transporty przez Niemcy, droga na Berlin i Kolonie, w tym czasie na Frankfurt nad Renem i Kolonie, przy przejazdach, względnie przewozowaniu polierane będą w waluje krajny wyjazdowego.

Warszawa, 28 grudnia (PAT). W dniu 1 stycznia 1928 r. wchodzi w życie bezpośrednia komunikacja towarowa pomiędzy stacjami Kołolej Polskiej a stacjami Stambul, Adrianopol i Kirklar koło orientacyjnie w Turcji. Komunikacja odbywać się będzie przez linie kolejowe rumuńskie, bulgarskie, czeskosłowackie, austriackie, węgierskie i jugosłowiańskie.

ROZMARTOŚCI

— o —

PERŁY Z ŁUSKI RYBIJ

W Szwecji znaleziono nowy dochód że sprzedają łuski popularnych w tych okolicach śluczi, zwanych „stroemink”, z których pewnie fabryki w Ho-

TELEGRAMY

— o —

BEZROBOTNIE W LISTOPADZIE

Warszawa, 28 grudnia (tel. wł. „Naprzodu”). Ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUPP wyniosła w listopadzie 132.720, z pfordk których zasilli ustawowe i doraźne pobierało 58.504 bezrobotnych, żadnych zasillków nie pobierało 65.156 bezrobotnych. Bezrobotni w listopadzie stanowili 12 proc. ogółu zatrudnionych pracowników.

O zaliczki dla urzędników

Warszawa, 28 grudnia (tel. wł. „Naprzodu”). Ministerstwo skarbu okólnikiem z listopada b. r. wstrzymało wydawanie zaliczek na pensje urzędników. W sprawie te zarząd główny stowarzyszenia urzędników państwowych wystąpił z memorjałem na przedyum Rady ministrów i ministerstwa skarbu, żądającym wydania rozporządzenia, któreby regulowało te sprawy. Równocześnie zarząd główny stowarzyszenia urzędników państwowych domaga się rozszerzenia prawa korzystania z zaliczek na urzędników powolozycznych i kontraktowych. Do chwili obecnej, stowarzyszenie urzędników państwowych odpowiada na swoje memorjały nie uzyskało.

— o — o —

PRACE NAD USTAWĄ BUDOWNIĄ

Warszawa, 28 grudnia (tel. własny „Naprzodu”). W chwili obecnej odbywa się w Warszawie międzynarodowa konferencja w sprawie ustawy budowlanej. Ustawa ta ma ujednolicić różnorodne przepisy budowlane, istniejące w chwili obecnej, w byłych dzielnicach Polski.

KRADZIEŻ W KATEDRZE ŚW. JANA W WARSZAWIE

Warszawa, 28 grudnia (tel. własny „Naprzodu”). Dzisiaj około godziny 6 rano władze policyjne zaalarmowane zostały zachowaniem kradzieży, dokonanej w katedrze św. Jana. Kradzieży dokonali dwaj mężczyźni w odwodzeniu, którzy przy pomocy otworzyli bramy kościoła i ograbili altarz, odcinając wartościowe wotałi. Ponadto skradziono zawartość puszek. Cenniejszych przedmiotów nie skradziono, znajdowały się one w skarbcu. Strata do chwili obecnej nie została ustalona.

ZGON KURJERA LITEWSKIEGO

Wiedza, 28 grudnia (PAT). Dzienniki donoszą, że w ubiegłą środę zmarł nagie w pogocu popularnym idącym z Wiednia do Trjestu kurjer dyplomatyczny rządu kowieńskiego k. prof. uniwersytetu dr. Starkous. Na zadanie poselstwa litewskiego w Berlinie zarządzący władze austriackie odblokowały zwłoki. Odblokowała stwierdziła jako przyczynę śmierci uduszenie serce na die rozwinęli sklerozy arterji, natomiast nie znalaziono żadnych resztek trucizny. Zwłoki pochowano prowizorycznie w w. Opatero Neustadt, dokumenty zaś podróżne i akta ożoneń pieczęcią państwową i odeśano do poselstwa litewskiego w Berlinie.

DWIE NIEZMYKLE KATASTROFY KOLEJOWE

Warszawa, 28 grudnia (tel. własny „Naprzodu”). Z Paryża donoszą o niezwykłym wypadku kolejowym, który się zdarzył na linii Paryż—Calais. Mianowicie pociąg pospieszny pedący z szybkością 85 kilometrów na godzinę wrócił burzy śnieżowej, która pozrywała przewozy telefoniczne i telegraficzne i rzuciła je na szyny, zaplątała się drutami, które udzieliły prawie od samoty Paryża do Wiednia morskiego, wywołując wszelkie sprawy telegraficzne. W pobliżu Calais parowóz pociągu pospiesznego wykołosił się. Na szczęście ofiar w ludziach nie było.

Na domar zlego pomocnicy parowóz, wzywają do unieruchomionego pociągu pospiesznego, na-

Z ruchu socjalistycznego

DZIAŁALNOŚĆ TUR W BORYSLAWIU

TUR w Boryslawiu wszedł na drogę systematycznej pracy nad oświeceniem szerokich mas. — W początkach listopada przystąpiono do zorganizowania kursu dla dorosłych w zakresie 7-mio klasowej szkoły powszechnej. Na kurs ten zapisało się około 90 osób, przeważnie towarzyszy, zorganizowanych w związkach zawodowych PPS i w Towarzystwie Uniwersytetu Robotniczego. — Dzięki zabiegom TUR'a kurs został przejęty przez gminę i posiada dwie równoległe klasy 7-me, oraz klasę wstępną przygotowawczą. W przejęciu kursu przez gminę należy podkreślić w pierwszym rzędzie zasługę i dobrą wolę tow. Wł. Kobaka, komisarza rządowego w Tustanowicach, który wszelkim poczynaniom społeczno-oświatowym zawsze idzie na rękę. Dzięki jego szlachetnym dążeniom, Tustanowice należą do tych wyjątkowych gmin w Polsce, które doceniają potrzebę oświaty dla szerokich mas, bez różnicy narodowości i toż na cele oświaty i akcje dożywiania ubogiej działy poważne sumy. Również należy wyrazić uznanie p. Mrozkowi, kierownikowi szkoły męskiej i kursu w Wolance, za prawdziwie obywatelską pracę w uruchomieniu kursu i za wytyczenie programowych ram pracy.

W piątek dnia 9 bm. odbyło się otwarcie kursu w szkole męskiej w Tustanowicach, w którym po za przedstawicielami TUR wzięli udział przedstawiciele gminy Tustanowice i grono nauczycielskie wraz z księdzem Markowiczem. W czasie otwarcia przemawiali: imieniem grona nauczycielskiego obyw. Mrozek i Kuroczko, imieniem gminy Tustanowice tow. Morski, imieniem TUR tow. Mucha. Wszyscy mówcy podkreślali domiosły czyn TUR oraz społeczne stanowisko gminy Tustanowice.

Od dnia otwarcia wra praca po 4 godziny dziennie z wyjątkiem wtorku i środy, prawdziwie z młodzieńczym zapałem. Uczestnicy kursu nie mają dotychczas słów podziękowań dla tych, którzy przyznają się do tej tak ważnej pracy nad uświadomieniem szerokich mas.

**ZAPISUJECIE SIĘ NA CZŁONKÓW
TOW. UNIwersYTETU ROBOTNICZEGO**

KONKURS

Zakład Pensyjny dla funkcjonariuszy we Lwowie ul. Piekarska 1a rozpisuje konkurs na stanowisko

zarządcy pensjonatu „Lwigród” w Krynicy
(o 181 pokojach na pomieszczenie 230 osób).

Wymagane warunki:

- 1) obywatelstwo polskie,
- 2) nieprzekroczony 50 rok życia,
- 3) dłuższa praktyka na stanowisku kierowniczem w zakresie hotelarsko-restauracyjnym, z dokładną znajomością administracji i rachunkowości,
- 4) dokładna znajomość w mowie i piśmie, języków polskiego, niemieckiego i francuskiego.

Do podania własnoręcznie napisanego należy dołączyć:

- 1) szczegółowy opis przebiegu życia,
- 2) odpisy świadectw odbytych studjów i praktyki,
- 3) odpisy świadectwa moralności i przynależności,
- 4) referencje,
- 5) fotografie,
- 6) opis stosunków rodzinnych i majątkowych.

Warunki służbowe wynagrodzenia będą omówione z wybranym kandydatem.

Stanowisko jest do objęcia przypuszczalnie od 1 marca 1928 r.

Podanie wraz z załącznikami, należy składać w Zakładzie w terminie do 10 stycznia 1928 roku włącznie.

Zakład Pensyjny dla funkcjonariuszy we Lwowie.

Wyszła z druku:

Ordynacja wyborcza do Sejmu i Senatu

(Ustawa z dnia 28 lipca 1922 roku)

Uwagi wstępne i objaśnienia tow. M. Niedziałkowskiego

Cena 80 groszy.

Do nabycia w Księgarni Robotniczej w Warszawie, ul. Warecka 9, oraz w komitetach partyjnych P. P. S.

Ze sportu

DWIE MIARKI. Głośną była akcja, jaką RKS „Legia” rozwinęła swego czasu w sprawie uzyskania sali gimnastycznej w jednej z krakowskich szkół. Wnoszono petycję, poruszano łamy „Naprzodu”, ba nawet wniesiono przez usta radcy miejskiego tow. Klemensiewicza interpelację na Radzie miejskiej... nic nie pomogło. Prezydium miasta odpowiedziało, że szkolne sale gimnastyczne są tylko do użytku działalności szkolnej.

Nie będziemy na tem miejscu rozprawiać się z tą naiwną argumentacją, która ze stanowiska europejskich poglądów na sport, jakimi zagraniczne ciała samorządowe oceniają wysiłki sportowe stowarzyszeń miejskich, — nie wytrzymuje krytyki. Pragniemy zwrócić na jedną rzecz uwagę. Otóż jeżeli sali gimnastycznej nie udzielono RKS „Legia” — rzekomo z powyżej wzmiankowanej przyczyny, to pytamy, na jakiej zasadzie udzielono jej, w niespełna tydzień po odmowie, innemu klubowi krakowskiemu przy ul. Lubomirskiego? Nie idzie nam o spowodowanie odebrania tej sali temu klubowi, który widocznie jako nie robotniczy w owym czasie, posiadał więcej szczęścia, czy łaski panów inspektorów, ale o podkreślenie, że widocznie powodem odmowy w odniesieniu do RKS „Legji” nie były względy na „młodzież szkolną”,

do której wyłącznej użyteczności mają rzekomo przeznaczone być szkolne sale gimnastyczne. — Pzeciwnie, pragniemy, aby wszystkie kluby, o ile to jest możliwe, otrzymały na zimę sale gimnastyczne, i właśnie dlatego zapytujemy na tem miejscu, na jakiej podstawie prezydium miasta odmówiło robotniczej młodzieży prawa korzystania ze sali gimnastycznej, skoro równocześnie zezwoliło innemu klubowi na jej korzystanie? Robotnicza młodzież sportowa dobrze zapamięta fakt stosowania przez prezydium miasta dwu miar, jednej dla posiadających a drugiej dla wydziedziczonych. Łaski ona nie żąda, pragnie tylko, by ją traktowano na równi z innymi obywatelami. Prawa są jednakie dla wszystkich. Jeżeli znalazła się sala gimnastyczna dla klubu jednego, to musi się znaleźć także dla robotnika. Żądamy wyjaśnienia ze strony prezydium miasta. A jeżeli się okaże, że stało się to rozmyślnie, wówczas wezwiemy klub radziecki PPS, by nie pozwolił na ignorowanie postulatów robotniczej młodzieży sportowej!

M. Ster.

ĆWICZENIA LEKKO-ATLETYCZNE RKS LEGIA W KRAKOWIE odbywają się każdej niedzieli na boisku w godzinach przedpołudniowych. Wzywa się wszystkich członków klubu do systematycznego i obowiązkowego uczęszczania na treningi. Kierownikom sekcji przypominają się obowiązki zgłaszania członków poszczególnych sekcji do tych ćwiczeń, tudzież do ćwiczeń gimnastycznych w sali gimnastycznej gimnazjum św. Anny.

WALNE ZGROMADZENIE KS „CRACOVIA”, odbyte 20 bm., wybrało nowy zarząd w następującym składzie: prezes dr. Edward Cetnarowski, wiceprezesi major dr. Dziadosz, dr. Ludwik Merz i Czesław Wiśniewski, sekretarz Zasadni Władysław, zastępca Wasilewski Antoni, skarbnik Filipkiewicz Mieczysław, zastępca kapitan Gayda, członkowie Zarządu dyrektor Włodzimierz Bryliński, radca Włodzimierz Gorzecki, radca Kazimierz Nowicki, dyrektor Wincenty Krowicki, konsul Wojciech Marchwicki, dyrektor Piszczyk Franciszek, dyr. Pachi Gerwazy i Limanowski Marjan, członkowie komisji rewizyjnej: Jan Kowalski, Jan Jeż i Antoni Surowiecki, członkowie sądu honorowego dr. Stanisław Pałkowski, dr. Marjan Nowak i dr. Rosengarten.

FORTEPIANY

Pianina — Fisharmonje — Gramofony.
Na raty. — Olbrzymi wybór. — Nowe i używane stale na składzie. 1333

H. SMOŁARSKA, Kraków, Szewska 9

NA RATY

W sprzedaż
Damskich Praszczy
M. delowych o 30%
niżej cen własnych.

Ubrania męskie,
palt — raglany
z kołnierzami
najtaniej tylko

Grodzka 3, I p.

1724

Uwaga na adres!

Pracownia tapicerska

ALEKSANDRA KONTURKA

Kraków-Zwierzyńiec, Kościuszki L. 45.

Wykonują wszelkie roboty w zakres ten wchodzące Szybko, solidnie, tanio — za gotówkę i na raty.

„PHILRADJO”

Kraków

Rynek gł. 9.

wysyła nowy cennik, zawierający szereg ostatnich nowości na sezon 1927/8, za nadesłaniem znaczka 60 gr.

PLEYELA FORTEPIANY

PIANINA

WŁ. BOŁOŃSKI (Z. RABA nast.) KRAKÓW, PAŁAC SPISKI

Obecnie nadszedł czas, aby wszyscy dobrzy ludzie przyszli z pomocą swym współpracownikom.

Waszemi współpracownikami są Wasze stenotypistki. — Kupcie im MASZYNĘ DO PISANIA

L. C. SMITH & CORONA

która chroni przed nerwowym zmęczeniem

LUDWIK AKSMAN KRAKÓW TELEFON 32-88

Duży wybór,
tanio!

Łyżwy, Narty, Sanki

Duży wybór,
tanio!

Br. Parafińscy, Kraków, Sławkowska 14, telefon 2534.

Wielka sprzedaż gwiazdkowa po cenach niżonych

BAZAR KONKURENCYJNY

LAZAR FREIWALD

Kraków, ulca Florjańska 44, I. p., Tel. 533

tuż przy Bramie Florjańskiej

Uwaga na adres.

Dla Kótek odlicza się rabat.

Poleca: Nowości na płaszcze, kostjomy, suknie i na ubrania męskie. Piótna, zefiry, dymki, wyspy, flanele, barchany, koldry, koce, pledy. Specjalność w płótnach żyrodowskich po cenach fabrycznych.

Wielki wybór jedwabiu.

Wielki wybór jedwabiu.